

*Projekt przygotowany przez
Województwo Zachodniopomorskie*

Stanowisko Nr 17 Konwentu Marszałków Województw RP

z dnia 2020 roku

w sprawie konieczności pilnego określenia szczegółowych zasad przekazywania w zarząd obwodów łowieckich wyłączonych z wydzierżawienia, określenia trybu składania i rozpatrywania wniosków o dzierżawę obwodów łowieckich oraz kryteriów oceny tych wniosków i wnioskodawców a także prawnego uregulowania kwestii odpowiedzialności za szacowanie szkód wyrządzanych przez dziki, jelenie, daniela i sarny w uprawach i płodach rolnych na obszarach obwodów łowieckich, które nie zostały wydzierżawione lub przekazane w zarząd

W związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących gospodarki łowieckiej, realizowanych w oparciu o ustawę z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz.U. z 2020 r. poz. 67 ze zm.) Konwent Marszałków Województw RP przedstawia następujące postulaty:

1. Niezwłocznego wydania rozporządzenia określającego szczegółowe zasady przekazywania w zarząd obwodów łowieckich wyłączonych z wydzierżawienia, o którym mowa w art. 28 ust. 4 ustawy Prawo łowieckie oraz rozporządzenia określającego tryb składania i rozpatrywania wniosków o dzierżawę obwodów łowieckich oraz kryteria oceny tych wniosków i wnioskodawców, uwzględniając wymagania prowadzenia prawidłowej gospodarki łowieckiej i działań mających na celu zwalczanie i zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt łownych, o którym mowa w art. 29b ustawy Prawo łowieckie.

Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie w art. 28 ust. 4 i art. 29b nakłada na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych zasad przekazywania w zarząd obwodów łowieckich wyłączonych z wydzierżawienia oraz obowiązek określenia, w drodze rozporządzenia, trybu składania i rozpatrywania wniosków o dzierżawę obwodów łowieckich oraz kryteria oceny tych wniosków i wnioskodawców, uwzględniając wymagania prowadzenia prawidłowej gospodarki łowieckiej i działań mających na celu zwalczanie i zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych

zwierząt łownych. Do chwili przedłożenia niniejszego stanowiska rozporządzenia te nie zostały przez ministra właściwego do spraw środowiska wydane.

Jak istotne konsekwencje dla porządku prawnego i prawidłowej realizacji zadań z zakresu gospodarki łowieckiej ma brak ww. rozporządzeń obrazuje sytuacja istniejących na obszarze województwa zachodniopomorskiego obwodów łowieckich nr 88, 144 i 274, powołanych uchwałą nr XV/198/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 7 maja 2020 r. w sprawie podziału województwa zachodniopomorskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii. Niniejsza uchwała, tworząca w województwie zachodniopomorskim obwody łowieckie na obszarach, na których funkcjonowały obwody łowieckie zniesione wyrokami Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w latach 2017 - 2019, weszła w życie z dniem 12 czerwca 2020 r. Procedura wydzierżawiania obwodu łowieckiego nr 144, którego wydzierżawieniem zainteresowany był jeden podmiot a opinie podmiotów uprawnionych do ich wyrażenia na podstawie zapisów art. 29 ust. 1 ustawy Prawo łowieckie były pozytywne, zakończyła się podpisaniem umowy dzierżawy w pierwszym tygodniu sierpnia – trzy miesiące po podjęciu przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwały, która utworzyła obwód łowiecki nr 144 i dwa miesiące po jej wejściu w życie. Natomiast procedura wydzierżawiania obwodu łowieckiego nr 88 i wyłączenia z wydzierżawiania i przekazania w zarząd obwodu łowieckiego nr 274 na dzień przedłożenia niniejszego stanowiska nie zostały zakończone. Trudno także określić przybliżony termin ich zakończenia

Dostrzegając problem przedłużających się procedur wydzierżawiania i przekazywania w zarząd obwodów łowieckich Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego zorganizował 12 sierpnia 2020 r. spotkanie w siedzibie Urzędu, na które zaproszeni zostali przedstawiciele Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie, Szczecinku i Pile, Zarządów Okręgowych Polskiego Związku Łowieckiego w Szczecinie, Koszalinie, Gorzowie Wielkopolskim, Pile i Słupsku oraz Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej. W toku dyskusji zebrani jednomyślnie stanęli na stanowisku, że główną przyczyną wydłużenia się procedur zmierzających do wydzierżawiania lub przekazania w zarząd obwodów łowieckich, jest brak rozporządzeń o których mowa w art. 28 ust. 4 i art. 29b ustawy Prawo łowieckie. Szczególnie istotne dla usprawnienia i przyspieszenia procedur w których mowa powyżej będzie, spodziewane w zapisach rozporządzeń, ujęcie rozstrzygnięć sytuacji, które w obecnym stanie prawnym budzą najwięcej wątpliwości, jak np.: sposobu postępowania w sytuacji, kiedy

wniosek Polskiego Związku Łowieckiego o wydzierżawienie obwodu łowieckiego o którym mowa w art. 29 ust. 1 ustawy Prawo łowieckie zostanie negatywnie zaopiniowany przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i/lub właściwą izbę rolniczą.

2. Pilnego uregulowania kwestii odpowiedzialności za szkody wyrządzane w uprawach i płodach rolnych przez dziki, jelenie, daniiele i sarny na obszarach obwodów łowieckich, które nie są wydzierżawione lub przekazane w zarząd, poprzez wprowadzenie stosownych zapisów do ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie.

Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie reguluje zagadnienia odpowiedzialności za szacowanie szkód oraz wypłatę odszkodowań za szkody wyrządzane w uprawach i płodach rolnych na obszarach obwodów łowieckich m.in. przez dziki, jelenie, daniiele i sarny. Art. 46 ust. 1 pkt 1 przywoływanej ustawy wskazuje, że właściwymi do szacowania ww. szkód i wypłaty będących ich konsekwencją odszkodowań są dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich. Ustawa reguluje także odpowiedzialność za szacowanie i wypłatę odszkodowań za szkody wyrządzane w uprawach i płodach rolnych przez dziki, jelenie, daniiele i sarny na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich (tu odpowiedzialnymi są zarządy województw, wypłacające odszkodowania ze środków Skarbu Państwa) oraz szacowanie szkód i wypłatę odszkodowań za szkody wyrządzane w uprawach i płodach rolnych przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną. Brak natomiast w ustawie Prawo łowieckie zapisów regulujących odpowiedzialność za szacowanie szkód i wypłatę odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych wyrządzane przez dziki, jelenie, daniiele i sarny na obszarach obwodów łowieckich, które nie mają dzierżawcy ani zarządcy. Na ile istotna jest ta luka prawna obrazuje sytuacja, z którą mamy obecnie do czynienia na obszarze województw zachodniopomorskiego oraz lubuskiego, gdzie istnieją aktualnie obwody łowieckie, które nie mają dzierżawcy lub zarządcy. Pociąga to za sobą konsekwencję w postaci braku podmiotu wskazanego przepisami jako odpowiedzialnego za przyjmowanie zgłoszeń szkód, szacowanie szkód i wypłatę odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych wyrządzane przez dziki, jelenie, daniiele i sarny (czyli szkody o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo łowieckie) na obszarach tych obwodów łowieckich. Opisany problem dotyczy położonych w województwie zachodniopomorskim obwodów łowieckich nr 88 i 274, powołanych uchwałą nr XV/198/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 7 maja 2020 r. oraz położonego w województwie lubuskim obwodu łowieckiego nr 76, który

został pozbawiony zarządcy po rezygnacji podmiotu zarządzającego tym obwodem (Maniszewo Łowiecka Korporacja Eksportowa sp. z o.o.).

Ujawniło to sytuację, kiedy to na podstawie obowiązujących przepisów prawa nie sposób wskazać podmiotu odpowiedzialnego za szacowanie szkód i wypłatę odszkodowań za szkody wyrządzane w uprawach i płodach rolnych przez jelenie, dziki, sarny i daniele na obszarach obwodów łowieckich, które z różnych względów nie mają dzierżawcy lub zarządcy. Stan taki powoduje szereg niekorzystnych zjawisk, z których najważniejszymi są niewątpliwie:

- znaczące utrudnienie i spadek opłacalności prowadzenia produkcji rolnej na obszarach obwodów łowieckich pozbawionych dzierżawcy lub zarządcy, wywołany – kumulującymi się na obszarach obwodów łowieckich, na których nie jest prowadzona gospodarka łowiecka – szkodami wyrządzanymi w uprawach i płodach rolnych przez dziki, jelenie, daniele i sarny, które nie są na bieżąco rekompensowane (ewentualne dochodzenie odszkodowań możliwe będzie jedynie na drodze sądowej, przy czym obecnie nie sposób wskazać jednoznacznie podmiotu właściwego do wypłaty odszkodowań);
- przerwanie ciągłości gospodarowania populacjami zwierząt łownych, skutkujące wzrostem populacji, co jest szczególnie niekorzystne m.in. w obliczu zwalczania Afrykańskiego Pomoru Świń;
- pogorszenie relacji na linii rolnicy – myśliwi oraz zaufania obywateli do instytucji takich jak urzędy marszałkowskie czy Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, a w szerszym ujęciu także do organów stanowiących w Polsce akty prawa w randze ustawy;
- utrata wpływów z tytułu dzierżawy obwodów łowieckich;
- utrudnienie właściwej gospodarki populacjami zwierząt łownych na obszarach sąsiadujących obwodów łowieckich wydzierżawionych, wynikające z faktu migracji zwierzyny na obszary, na których nie jest prowadzona gospodarka łowiecka, a które stają się de facto wielkoobszarowymi ostojami zwierzyny.

Jednocześnie wydaje się, że kwestia odpowiedzialności za szacowanie szkód i wypłatę odszkodowań za szkody wyrządzane w uprawach i płodach rolnych przez jelenie, dziki, sarny i daniele w na obszarach obwodów łowieckich, które nie mają dzierżawcy lub zarządcy, jest stosunkowo prosta do uregulowania. Jednym z możliwych rozwiązań jest dodanie w ustawie Prawo łowieckie zapisów powierzających realizację szacowania i wypłaty – ze środków Skarbu

Państwa – odszkodowań za ww. szkody Nadleśniczym Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Podkreślić przy tym należy, że Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe dysponuje zasobami ludzkimi i zapleczem merytorycznym i sprzętowym niezbędnym do realizacji tego zadania, czego dowodem jest realizacja szacowania szkód łowieckich na podstawie zapisów art. 46d ustawy Prawo łowieckie, czyli w przypadkach wniesienia odwołań od oględzin lub szacowania ostatecznego.

Inną z możliwości rozwiązania zagadnienia odpowiedzialności za szacowanie szkód i wypłatę odszkodowań za szkody wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez jelenie, dziki, sarny i daniele na obszarach obwodów łowieckich, które nie mają dzierżawcy lub zarządcy jest zawarcie w ustawie Prawo łowieckie zapisu, który wskaże, iż właściwymi do realizacji tego zadania są, obok Polskiego Związku Łowieckiego, którego obowiązki wynikają z art. 28 ust. 1 a ustawy, przedstawiciele organów wydzierżawiających te obwody łowieckie czyli właściwi miejscowo starostowie lub dyrektorzy Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych.

Mając na uwadze powyższe Konwent Marszałków Województw RP postuluje niezwłoczne wydanie rozporządzeń, o których mowa w art. 28 ust. 4 i w art. 29b ustawy Prawo łowieckie oraz pilne uregulowanie kwestii odpowiedzialności za szkody wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez dziki, jelenie, daniele i sarny na obszarach obwodów łowieckich, które nie są wydzierżawione lub przekazane w zarząd, poprzez wprowadzenie stosownych zapisów do ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie.

Stanowisko kieruje się do:

Pana Michała Wosia – Ministra Środowiska.